Leonard Strömberg.

UPSAL. UNIV. BIBL. REG.

Satans Spel

Pris 10 öre.

A. P. Skogs Förlag.
Östersund.

A. P. Skogs Förlag, Östersund.

"OLYCKSBARNET„ af Leonard Strömberg, häft. Kr. 4,00 inb. i elegant klotb. 5,50

"OLIKA BANOR" m. fl. berättelser af samme förf. 1,00

"KLÖFVERBLADET", Dikter af Leon. Strömberg, ... 0,25

"EFTER STRIDERNA" . . . „ „ . . 0,10

"SATANS SPEL" . . . . . . „ „ . . 0,10

"KVINNOBRAGD" 0,05

"FÖRMANNENS BOK" inb. Dagsverks-listor, i fickformat 1,25

"SVEA-KARTONGEN" Praktisk nyhet för bokhyllan 1,50

Återförsäljare erhålla hög rabatt.

Subskribent-samlare å Tidskr. "Framåt" (innehållande: 1:sta Boken "Olycksbarnet", 2:dra Boken "Erik Vedhuggare" m. fl. af Leonard Strömberg.) antagas på alla platser. Hög provision!!

Satans Spel

Berättelse

af

Leonard Strömberg.

ÖSTERSUND
A. P. Skogs Förlag.

Tryckt i
A. P. SKOGS BOKTRYCKERI,
Östersund, 1898.

Låt mig sitta och hvila bara en liten stund, medan jag värmer mina stela händer, bad den trasige tiggaren och slog sig ned på stolen vid dörren.

— Flytta stolen närmare spiseln då, svarade jag vänligt.

Det flög liksom ett leende öfver de pussiga dragen, och han skyndade att hörsamma min inbjudning.

Sådana där gamla tiggare pläga vara mycket pratsamma, man så var ej förhållandet med denne. Han satt tyst på sin plats, sträckande sina darrande, blåfrusna händer mot värmen.

— Hvarifrån kommer Ni frågade jag och satte mig på en stol trots tjänsteflickans missbelåtna utsende. Hon ville icke hafva karlar i köket, påstod hon alltid.

— Det är inte godt att säga, svarade tiggaren, ty jag går alltid omkring från plats till plats. Nu kommer jag norrifrån.

— Hvad heter Ni?

— Henning Gelinder, men namnet gör föga.

— Har Ni alltid gått och tiggt?

— Nej herre, jag har inte behöft det.

— Hvarför nödgades Ni börja därmed då?

Han log igen, men det låg en förfärande bitterhet i leendet, och rösten lät skärande, då han svarade;

— Har Ni ej hört talas om, att Satan ibland spelar om människosjälar? Jag spelade med honom, och jag förlorade, ja, jag förlorade allt.

Jag började frukta, att han icke var riktigt klok, och därför teg jag. Men då fortsatte han:

— Visst spelar Satan om själar, det är ju klart, eljest skulle han inte vinna så många, men han spelar falskt också, och därpå beror det att han vinner.

— Det är länge sedan Ni spelade med honom?

— Åhja, det är länge sedan jag förlorade det egentliga spelet, men nog taga vi ännu ett parti ibland.

Visst måste det vara något klent beställt med mannens förstånd, eljest skulle han väl inte på ett sådant sätt tala om spel med Satan. Men min nyfikenhet var väckt, och jag önskade höra något om det där spelet. Därför sade jag till honom:

— Vill Ni inte tala om för mig, hur det gick till, då Ni förlorade mest? Flickan kokar under tiden upp litet mjölk åt Er; det skall värma upp Er.

— Ni är god mot mig, herre, och det skall Ni ha tack för. Jo, jag kan nog tala om det

för Er, fast jag sällan berättar det för någon. Ni ser ut som Ni vore präst; är Ni det kanske?

— Ja, jag är präst.

— Kunde just tro det. Nåja, det finns många hederliga präster, och Ni kan måhända ha någon nytta af att höra min historia, fast den just inte är så treflig alltigenom.

Han tystnade och sänkte hufvudet, liksom ville han först samla sina tankar. När han såg upp igen glänste en tår i ögonvrån.

— Det kommer att rifva upp alla de gamla sären, men det gör ingenting för en gång. Ni tror kanske, att jag inte är riktigt klok, för att jag talade om spel med Satan, men Ni behöfver ej frukta; ännu har jag mitt förstånd i behåll, fast det nog inte vore så underligt, om äfven det vore gånget.

Min far var rik, en af de förnämste affärsmännen i den trakt, där vi bodde. Jag fick i mitt hem allt jag kunde önska och min uppfostran var den bästa. Ni skall veta, herre, att fast jag nu är en gammal föraktad och förstörd tiggare, var jag en gång en ung, glad student med hjärtat fullt af ljusa och sköna förhoppningar, och föga anade jag då, att jag på ålderdomen skulle behöfva gå från dörr till dörr och bedja om bröd.

Vi förde ett muntert lif i de ungdomskretsar, där jag var med. Men se det är just där Satan börjar spelet med oss. Han ljuger för oss, och annat får man ju inte begära af honom, och först sedan vi förlorat förstå vi rätt hans falskhet. Han hviskar i våra hjärtan om glädje, som lätt kan vinnas och om sällhet för

lifvet, men ve den som tager emot hans fröjd! Och Ni må tro han har sköna tjänare att blanda korten åt sig, och dessa tjänare äro lika falska som han själf.

Jag var student, och jag ämnade egna mig åt juridiken, men då min far hellre önskade att jag i stället skulle ingå i hans stora affär och där en gång bli hans efterträdare, fogade jag mig efter hans önskan.

Ni tror naturligtvis att rusdrycker äro fördärfliga, och Ni gör rätt i att tro det, de äro en förbannelse, ett af Satans bästa kort i spelet om själar. Jag vet det, ty det var genom detta kort hans utskickade tjänare besegrade mig.

Vi hade en liten ungkarlsklubb, där vi samlades kväll efter kväll, och jag vill ej trötta Er med att beskifva, hur vi där lefde. Men drucko och spelade gjorde vi, och föga frågade vi då efter följderna. Att jag blef klenare till hälsan och retligare till humöret, det kände jag och att jag förstörde oförsvarligt mycket pengar, det kan Ni nog begripa. Men det gjorde ingenting, menade jag, ty jag var ung och min far rik.

Så blef jag sjuk en dag och läkare måste anlitas. Sedan han undersökt mig, stod han en stund tyst vid min sida. Sedan sade han allvarligt:

— Ert hjärta är angripet, och det beror på för flitigt användande af rusdrycker. Vill Ni bli frisk, måste Ni sluta upp med att dricka.

— Hur skulle jag kunna det! Då måste jag försaka de trefliga timmarna på klubben, ty att vara med där utan att dricka var rent omöj-

ligt; då måste jag undvika att komma i sällskap med mina vänner, ty eljest ginge det ej. Men under det jag låg sjuk beslöt jag att försöka hålla mig alldeles nykter åtminstone till en tid, ehuru jag icke så helt trodde på läkarens ord. Då jag kom upp igen, smakade jag icke en droppe på en lång tid, och jag fann mig väl af nykterheten. Men Satan hade börjat spela med mig, och han var icke villig att släppa mig så lätt.

Jag älskade en ung flicka, dotter till en framstående man i samhället, och hon besvarade mina känslor. Både hennes och och mina föräldrar voro för vår förening. Sedan jag slutat upp att dricka, arbetade jag med i affären mycket mer regelbundet, och min far var glad däröfver, ty om jag toge det så på allvar, skulle jag en gång bli honom en värdig efterträdare. Jag fann trefnad i arbetet, men jag lärde mig också förstå något annat; man kunde ha glädje utan att dricka. Då mina vänner frestade mig att åtminstone någon gång bli med dem i muntert lag, skyllde jag städse på, att min hälsa på intet vis tålde vid det, de voro vänliga nog att icke försöka mera. Jag visste väl, att ett enda glas hos mig skulle uppväcka begäret efter mera, och jag bäfvade för följderna.

Men den dag skulle dock komma, då Satan skulle börja partiet igen, och den dagen var jag förlorad. Jag skulle förlofva mig, och min älskades föräldrar hade den dagen anordnat en storartad fest. Att jag kände mig outsägligt lycklig skall Ni ej undra på. Min fästmö var en vacker, älsklig och på alla sätt treflig

flicka, efter hvilken många unga män kastat sina blickar, och dock blef jag den lycklige, som vann hennes hjärta. Men, herre, just henne hade Satan utsett att spela mot mig, och då var det väl inte så underligt att jag blef besegrad.

Den glada festen var början. Mina vänner sågo liksom litet afundsamt på mig, men hvad gjorde det. Ur hennes ögon strålade af kärlek blott. Man utbragte skålar, man drack för oss och vår lycka. Ack, om de i stället hade kastat bort alla rusdrycker, i vänlighet räckt mig handen och önskat lycka, det hade varit tusen gånger bättre. Ingen mer än jag själf visste, hur förfärligt rusdrycksbegäret fått makt med mig, och hur jag under min nykterhetstid ofta med förtviflan fått kämpa för att kunna motstå det. Men min starka vilja och kärleken till henne, som nu lofvade bli min lycka, gaf mig kraft att öfvervinna. Jag ville ej dricka och förlora min hälsa, ty då blefve vår lycka ej ej så stor. Jag lät därför i det längsta mitt glas stå.

— Älskade, skall du icke dricka och tacka för skålen? hviskade min fästmö.

— Du vet, min älskling, att min hälsa lider af rusdrycker. Därför vill jag inte.

— Men käraste, i dag får du lof att gå ifrån nykterhetsvanorna, det skadar dig icke alls. I morgon kan du vara absolutist igen.

— Jag tror det vore bättre låta bli vinet äfen i dag.

— Se så, var nu inte barnslig och gör mig ledsen. Det vill du väl inte? De vänta, att du skall tala. Tag ditt glas nu.

— Vill du det nödvändigt, min älskade?

— Jag blir riktigt ledsen, om du ej gör det. Det är ju vår förlofningsdag, och du är väl icke rädd för litet vin.

Inte ville jag göra henne ledsen, och för öfrigt så kunde det väl inte vara så farligt att dricka litet. Jag hade nog blifvit allt för rädd. O, att den rädslan hade fått råda! Om jag gjort henne ledsen den dagen, det hade bringat så mycket större lycka sedan. Men jag följde hennes råd. Satan hade satt kortet i hennes hand, och hon spelade ut det just i rätta ögonblicket, för att jag skulle förlora. Nästan darrande fattade jag glaset, steg upp och började mitt tal. Jag ursäktade mig för att jag dröjt litet, skyllande på att lyckan förbryllade mig något, och att jag saknade ord för att genast tala, då så skickliga talare uppträdt förut. Man log åt mig och fann talet alldeles ypperligt.

Då tömde jag mitt glas, då grep Satan med sin brännande hand om mitt hjärta, och jag tyckte mig nästan höra hans hånskratt. Det for som en eld genom mina ådror, och en förfärande smärta smög öfver mig. Men jag försökte le. Den kvällen drack jag med som förr, blef upprymd af de förbannade dryckerna, och så glömde jag mina beslut, fruktan lemnade mig, och jag var — förlorad.

Min fästmö gladdes öfver att se mig så munter. Ack, det var mitt löje alldeles som med rosor på en graf. Inom är det så dystert djupast bor döden, och i min själ bodde ju förbannelsen. Säkert hade min älskling gråtit af sorg, om hon vetat, hvad hon gjort mot mig och sig den kvällen.

Från den dagen började jag mitt gamla lif igen, gick på klubben så ofta jag hade tillfälle därtill, och det fanns ingen af de unge männen, som var svårare än jag. Nära ett år höll jag på med detta lif. Min fästmö klagade på, att jag försummade henne, min far på att jag ej skötte min plats på kontoret. Det hjälpte ingenting, jag var allt för insnärjd i det utsväfvande lifvets nät, och äfven om jag ville, kunde jag dock icke göra mig fri. Omsider började man tala om mitt vilda lif, och åter fick jag en förebråelse af min fästmö. Ack, jag höll henne kärare än allt i lifvet, men att sluta upp att dricka för hennes skull, därtill var jag ur stånd.

En natt hade vi lefvat om vildare än vanligt, och jag drack mig redlöst öfverlastad. Mina kamrater voro nästan lika ankomna. Det var mig omöjligt att gå hem, jag föll omkull på gatan och somnade. Då jag vaknade låg jag på en soffa på polisstationen. Detta var första gången jag befann mig där, men det blef icke den sista. Jag råkade ut för polisen flera gånger, och jag bråkade och slogs med konstaplarne då jag kom åt.

— Det hade varit bestämt, att jag skulle gifta mig ett år efter förlofningen, men då tiden var inne, önskade min fästmö, att vi skulle dröja ännu. Kort därefter, då jag en dag var på besök hos henne, sade hon mig, att det ej blefve något bröllop af, förrän jag slutat upp med mitt förfärliga drickande. Då blef jag uppbragt och sade henne, att hon var orsaken till att jag gick mot fördärfvet, ty hade hon ej så enträget uppmanat mig att dricka vid förlofningsfesten, så

hade jag förblifvit nykter för alltid. Hon drog sig några steg ifrån mig.

— Du anklagar då mig för att vara orsaken till ditt utsväfvande lif?

— Ja, på sätt och vis är du det, men jag anklagar dig icke därför. Du visste icke, hur demonen lurade inom mig. Men jag ber dig, att du ej drager dig ifrån mig nu, ty du är min enda räddning. Blif min maka, och då jag har dig och vårt hem stannar jag där, och allt blir bra. Min kärlek till dig skall då lära mig motsta dessa förfärande frestelser.

— Nej, jag kan inte nu. När du redan nu kan komma med dylika anklagelser, så blefve det blott mycket värre sedan. Jag inser, att det är bäst att vi skiljas. Mina föräldrar önska äfven att det skall bli slut på vår förbindelse. Det allra bästa blir, att vi slå upp förlofningen nu.

Herre, Ni kan säkerligen icke förstå de kval, som började rasa inom mig. Satan knep tag om mitt hjärta med sin jernhand, så att jag var färdig att skrika. Om man pinat mig på tortyrbänken, hade jag ej kunnat lida mer. Jag älskade henne så outsägligt varmt, fast hon varit Satans redskap att bringa mig på fall. I ett nu kändes det, som om man kastat in något tungt, hårdt och kallt midt i mitt hjärta, och det stannade för några ögonblick däraf. Då gick ett kort, bittert skratt öfver mina läppar, jag drog ringen af mitt finger och lade den på bordet, hvarefter jag fattade den bleknande flickans hand, såg henne in i ögonen och sade:

— Satan har spelat med mig om min själ, du fick äran sköta korten åt honom, och på vår

förlofningsdag vann han genom dig hufvudspelet, då du fick mig att dricka. I dag begär han genom dig att få ut vinsten. Jag betalar honom första delen däraf — min hela lefnadslycka. Bringa honom den, du mörkrets demon som står här i gestalt af en ljusets ängel. Resten af vinsten får han sedan. Ve dock öfver dig, som stötte mig ner i djupet. — — —

Hon skrek till och ryckte sin hand ifrån mig. Jag skyndade ut och till krogen. Nu var det lönlöst bedja mig låta bli. I min själ hviskade satans röst hånande:

«Drick du bara, det ger glömska och ny glädje. Du har ingenting förlorat.«

Jag visste nog att han ljög, men jag följde maningen ändå. Vinsten skulle väl betalas. Aldrig en dag mer arbetade jag på kontoret. Dag och natt hölls jag på krogen och i de mest liderliga sällskap, och mitt förfall gick mer än fort. Min far dog, det sades, af grämelse öfver mina laster, och jag tog affären efter honom. Det gick bra i två år, så länge den gamle hufvudbokhållaren lefde och skötte allt åt mig, men sedan kom katastrofen. Under rusets inflytande hade jag gjort upp de mest vanvettiga affärer. Jag måste göra konkurs. Väl var att min moder hade sin egendom utom affären, eljest hade äfven hon förlorat allt. Men nu hade hon sitt kvar; det var blott jag, som betalade satan andra delen af spelskulden — min förmögenhet.

Min mor dog, jag fick hennes egendom, och satan tog äfven den. Jag stod utfattig och husvill i världen. Mina gamla vänner afskydde mig och jag umgicks med det sämsta slödder; de

finare krogarne besökte jag ej mer, där kastade de ut mig, men i de uslaste hålorna blef jag mottagen, så länge jag hade några penningar att köpa bränvin för, men sedan kördes jag ut äfven där.

Min fordna fästmö hade gift sig, och det sades, att hon var lycklig. Jag hade på allt sätt undvikit att sammanträffa med henne, och såg jag henne komma på gatan, vände jag genast om eller tog af på en tvärgata för att slippa möta henne. Men nu hade jag beslutat att gå bort ifrån den plats, där jag förlorat så mycket, och jag ville återse henne en gång först. Fördenskull gick jag till hennes hem och knackade på köksdörren.

— «Vi ge ingenting åt tiggare,« sade pigan snäsigt.

— Jag vill ingenting ha, jag har ett ärende, svarade jag och gick in, trots flickans protester.

Där stod hon midt i köket, hon, som spelat satans spel och vunnit. En glimt af min kärlek flammade för ett ögonblick upp inom mig, och jag fruktade hjärtat skulle sprängas. Men så fick harmen och bitterheten makt med mig. Ni skall veta, man blir bitter i sinnet, när man spelat med Satan och förlorat, ty allt det goda som finns inom en, tar han efter hand som ränta på vinsten.

— «Satans ängel,« sade jag och såg henne stadigt in i ögonen utan att bry mig om den förskräckelse, som afmålades i hennes drag; «Satans ängel, se på mig och glöm sedan aldrig, hvad du gjort. Du har del i mitt fall, du har

skuld i min förtappelse, och din lön blir förbannelse. Jag ville nog förlåta dig, men en förlorad själ förlåter aldrig. Ve öfver dig, ve öfver satan, hvars ärende du gick och ve öfver rusdryckerna, det kort, med hvilket du spelade. Farväl. Du ser mig aldrig åter i tiden, men kanske mötas vi djupt där nere. Om du någonsin får höra, att den hemlöse, förlorade Henning är död, så kom ihåg ditt verk. På min graf komma blott tistlar att växa; akta dig, att du ej kommer dem för nära, ty då stinga de dig. Farväl du Satans sköna ängel.«

Hon stod som fastnaglad på samma ställe och jag gick min väg, jag hade sett henne, sagt henne hvad jag önskade och var redo för vandringen. Jag besökte mina föräldrars grafvar för att för sista gången gråta ut där och bjuda de hänsofna farväl också. Sedan dess har jag gått land och rike omkring, värnlös, föraktad och förbannad. Nu står jag nästan på branten. Inom kort skall Satan kräfva ut det sista af sin vinst — min själ, och han skall få den. Det finns ingen så djupt fallen som jag. Med eldskrift står det ristadt i mitt hjärta: För evigt förlorad! Jag kunde ha tagit mitt lif, ty det har varit mig mer än tungt, men jag ansåg det vara fegt. Underligt dock, att jag icke för länge sedan blifvit kräfd af Satan.

Nu vet Ni tiggarens historia, Herr pastor.

* *
*

Han böjde sitt hufvud och teg, och jag kunde intet säga. En man, som under ett helt långt

lif spelat ett dystert spel med Satan och alltid förlorat, en sådan man gästade mitt hem. Han hade talat med en underlig klang i rösten, men det låg i hvarje ord ett så hjärtslitande hån, att jag bäfvade.

Tjensteflickan, som äfven lyssnat med den största uppmärksamhet, kom först ur den förtrollning, som tycktes hafva bundit oss vid den gamles berättelse.

— Nu är mjölken varm, sade hon och slog i en stor kopp.

— Tack, svarade tiggaren kort och satte sig att dricka.

— Stackars gamle man, sade jag, Ni har bittra erfarenheter af lifvet; men om Satan tagit allt annat ifrån Er, så behöfver Ni dock icke gifva honom Er själ. Ännu är räddning möjlig.

— Nej nej, jag tillhör afgrunden; jag har spelat bort allt.

— Människorna kunna ej rädda Er, allt världens guld kan ej lösa Er själ, men Gud kan det. Röfvaren på korset hade nog spelat ett lika farligt spel som Ni, äfven han stod på branten, men den himmelske räddaren löste honom från förbannelsen.

— Jag är sämre än han; jag har förlorat allt, till och med den sista strålen af hopp. Min historia talade jag om för Er, ty Ni är prest. Varna folket för Satans spel, särskildt då han spelar med rusdrycker. Lär det af mig, som sjelf spelat.

Han steg upp, tackade för vår vänlighet och nalkades dörren. Men då vände han sig om och sade:

— Varna äfven alla, att de ej spela åt satan och vinna ifrån andra allt. Varna de unga, ty de spela gärna Satan i händerna. Om de locka någon att dricka gå de den ondes ärenden. Farväl. — — —

Han gick, och jag fick ej säga något mera till honom. Några dagar senare läste jag i tidningen om, att man funnit en gammal tiggare ihjälfrusen på vägen. I hans ena västficka fann man ett papper, på hvilket han skrifvit:

— Satan vann spelet. Han tar nu sista delen af vinsten, min själ. —

Henning Gelinder.

Och detta allt för rusdryckerna! Visst har man orsak att ropa ve öfver dem, ty genom dem spelar Satan oupphörligt om människosjälar. Vaknen upp I alle, som hängifven Eder åt dryckenskapen! Flyn undan faran, innan det är för sent, och om I hafven några mänskliga känslor kvar, så dragen ej andra in på förtappelsens väg. Ett af Satans starkaste vapen, det allra starkaste kanske, är rusdryckerna. Flyn dem, o, flyn dem för edert eget lifs skull!

Räkningsblanketter

Järnvägsfraktsedlar

Ångbåtsfraktsedlar

Vexelblanketter

Kvittensböcker

Växtlappar

Auktions-Räkningar

Forsedlar

m. fl. blanketter till billigt pris i

A. P. Skogs Boktryckeri

Storgatan 43, ÖSTERSUND.

Tryck å **Sorgkort** och **Sorgbref** äfvensom **Firmatryck å Papper och Kuvert** verkställes **fort väl** och **billigt.**

A. P. Skogs Boktryckeri

Östersund

Storgatan 43,

Obs! Tryckeriet nyligen tillökt med en ny större Cylinder-Snällpress, samt ett stort sortiment af moderna stilar, infattningar och ornamenter.

Rekommenderar sig till utförande af allt slags

Bok-, Tabell- och Accidenstryck

Till de billigaste priser.

Ferm expediering!